

Morsum Magnificat® Professioneel info@morsum-magnificat.be www.morsum-magnificat.be

Verantwoordelijke uitgever MORSE-Press VOF Postbus 40 1740 Ternat.

Ondernemingsnummer : BE 0886 942 759 Administratie : Assesteenweg 117A/7-Bus 3
tel + 32 (0) 2 461 11 15 fax + 32 (0) 2 461 11 17 info@morse-press.be www.morse-press.be

POSTGRADUAAT OPLEIDING DIABETES-EDUCATOR

Academiejaar 2007 - 2008

LUSTRUM PROMOTIE Vrijdag 20 juni 2008

Nemrodzaal Arteveldehogeschool

Campus Goudstraat 37 te 9000 Gent

Programma

16.30 Onthaal.	17.20 Muzikaal intermezzo.	18.30 Muzikaal intermezzo.
16.50 Muzikale opening.	17.30 Diabetes in het gezin door
M. Van Agtmaal	18.40 Ontwikkeling Educator
Prof. Dr. R. Rubens.
17.00 Inleiding door Marc Claeys
Directeur Centrum Onderzoek
Maatschappelijke
Dienstverlening en Professionele
ontwikkeling van de AHS	18.00 Het belang van de educator
Dr. Ann Verhaegen.	18.50 Vetegenwoordigers van
de promovendi.
17.10 De diabeteseducator door
Marleen De Pover, projectleider.	18.10 Erkenning beroepsbekwaamheid
door vertegenwoordiger BVVD.	19.00 Proclamatie educatoren.
	18.20 Twee eregasten.	19.15 Receptie
		21.15

POSTGRADUAAT OPLEIDING DIABETES-EDUCATOR

Marleen De Pover
Projectleider diabeteszorg
Arteveldehogeschool.
Coördinator postgraduaat
diabeteseducator en
initiatiefneemster van de
eerste "dag van de
diabeteseducator"

**Academiejaar 2007 - 2008 Lustrum Promotie
Nemrodzaal Arteveldehogeschool Gent**
Eerste dag van de diabeteseducator.

Ternat /
Gent, 20
juni 2008.

**Diabetes
is een
chroni-
sche
ziekte die
meer en
meer
voorkomt.
Infor-
matie
over de
ziekte is
massaal
op het
internet
te vinden.**

We vinden twee groepen; diabetes 1, een auto immuun ziekte die op jongere leeftijd optreedt en diabetes 2. Dit type komt het meest voor en ontstaat meestal op een meer gevorderde leeftijd. Die vorm wordt uitgelokt door onze huidige levensstijl, ongezonde voedingsgewoonten, gebrek aan beweging en overgewicht. De auteur van dit artikel behoort trouwens zelf tot deze laatste categorie.

Arteveldehogeschool te Gent

De gelijknamige hogeschool te Gent, is veelzijdig -www.arteveldehs.be-, maar in dit artikel brengen wij het deel dat zich rond het thema "diabetes" afspeelt, meer bepaald de opleiding tot postgraduaat diabetes-educator.

Marc Claeys Directeur COMPahs

Marleen De Pover was de coördinator en organisator van de feestelijke en geslaagde happening rond de "Eerste dag van de diabetes-educator" van 20 juni 2008 die om 16.30u van start ging. Ook Morsum Magnificat was bij het gebeuren aanwezig.

Feestelijke dag.

De inleiding van deze viering werd gegeven door Directeur Marc Claeys die zei fier te zijn dat de Arteveldehogeschool mensen tot diabeteseducator hebben mogen opleiden. Ook maakt hij duidelijk dat het stilaan tijd wordt dat er een politieke erkenning komt, drie hogescholen werken momenteel samen met de VDV en met BVVD om dat te realiseren. Aangezien het initiatief aanvankelijk als posthogeschool is gestart en nadien als postgraduaat verder is gegaan en het initiatief ondertussen 10 jaar bestaat, is het vandaag een feestelijke dag, er zullen dan ook een aantal personen letterlijk in de bloemetjes gezet worden. Marc Claeys stelt ook dat er al heel wat gerealiseerd is, maar dat er nog veel moet gebeuren.

Marleen De Pover - AHS

Marleen De Pover, één en al sociale ingesteldheid en drijvende kracht achter het gebeuren van vandaag, eerder al door Directeur Marc Cleays in de bloemen gezet, begon met het probleem dat zich kan stellen wanneer bij iemand, na controle, de diagnose van diabetes wordt gesteld. Marleen wijst erop dat er nogal wat misverstanden en vooroordelen bestaan en dat, zolang mensen niet van dichtbij met diabetes geconfronteerd worden, ze er niet bij stilstaan en ook van de preventiecampagnes blijft te weinig hangen. Zelfs nadat de diagnose is gesteld is het zeer moeilijk een gedragsverandering te weeg te brengen. Coaching moet dan ook gebeuren door mensen die kunnen luisteren want de impact van dia-

betes op de levenskwaliteit is zeer groot en er moet een balans gevonden worden tussen het patiënt zijn, het sociale leven maar ook het medische welzijn. Diabetici tot inzicht brengen dat een kwaliteitsvol leven met diabetes mogelijk is vergt heel wat inzet. Coachen is een proces van vallen en opstaan dat volledig draait rond communicatie met de diabeet enerzijds en de behandelende arts en het multidisciplinaire team. Haar lezing kreeg de titel "De sleutelrol van de diabeteseducator in het educatieproces". Marleen deed ook een oproep om de petitie te ondertekenen op www.diabetessymposium.

Mevrouw Van Agtmaal, die zich met de fiets naar het evenement verplaatste, had het over "Diabetes in het gezin", zoals de krasse en minder krasse uitspraken daaromtrent, ondermeer "ben ik diabeet of heb ik diabetes". Diabetes heeft recht op 33% handicap, iedereen zou ook als een diabeet moeten leven. Indien kinderen ook diabetespatiënt worden, zijn de zorgen veel groter. Een passage handelde over mogelijke relationele of seksuele problemen. In de "Balans" gaat het om geven en

nemen, ook tussen ouders en kinderen, het helpers syndroom en de educatoren spelen daarin een belangrijke rol en dienen na te gaan wie "alles" binnen het gezin regelt. Het vrij complexe van "Parentificatie" werd ook even aangesneden, verder ook nog de belangrijke communicatie, afhankelijkheid en dominantie, tot "Balans en evenwicht" en veel meer, het was een boeiende uiteenzetting.

Zelfstandige psychotherapeute en trainer Therapeutische Patiënten Educatie binnen de opleiding educator van de AHS

M. Van Agtmaal.

Dr. A. Verhaegen ZNA Palfijn

Dokter Ann Verhaegen is verbonden aan het Jan Palfijnziekenhuis te Antwerpen en sprak de zaal toe als Voorzitter van de Vlaamse Diabetes Vereniging, zij opende met een spreuk die in een restaurant aan de muur hing "One team, one philosophy", wat meteen werd gelinkt aan het teamwerk van de diabetes educatoren. Dr. Verhaegen is erg gesteld op teamwerk en vergelijkt de taak van de educatoren met de bemanning van een schip, daar is een stuurman en iemand die de koers bepaalt, iedereen

op een schip moet zijn taak vervullen. Het zelfstandig opvolgen van patiënten is volgens de dokter ook belangrijk -hopelijk is dit geen item waarbij de dokters zelf hun voordeel uit halen. red.- Ook de communicatie binnen het team ivm de zorgstrategie voor de patiënt is belangrijk maar evenzeer de communicatie met de familie van de patiënt die in het diabetes kernteam zou moeten worden opgenomen. Echter het belangrijkste is dat het volledige team aan hetzelfde zeel trekt.

Spreker als Voorzitter van de Vlaamse Diabetes Vereniging

Jan Vaneleven is verpleegkundige en diabeteseducator, hier kwam hij spreken namens de Beroepsvereniging voor verpleegkundigen diabetes educatoren -BVDV-. In hoofdzak had hij het over de verbetering van de kwaliteit van de verzorging, ook de positie van de verpleegkundigen versterken behoort tot het streven. Bovenaan staat het behartigen van de gemeenschappelijke belangen, zegt Jan, het doel is hier de erkenning, wat een soort waardering van het beroep betekent. De BVDV haalde in het verleden ook haar slag thuis in de terugbetaling van zelfcontrole benodigheden door het

RIZIV. Spreker gaf ook een overzicht van allerlei interessante activiteiten vanaf 1986.

Erkenning.

Jan Vaneleven diende ook te verwijzen naar het feit dat de beroepsbekwaamheid tot verpleegkunde in de diabetologie nog steeds niet erkend werd, vandaar de oproep vanuit de AHS om vandaag de eerste dag van de diabeteseducator de petitie te ondertekenen, de politiek blijft duidelijk in gebreke.

BVDV - Beroepsvereniging voor verpleegkundigen diabetes educatoren

Jan Vaneleven - UZ Antwerpen

N. Van Campenhout - FEND

Mevr. Van Campenhout, afgevaardigde van FEND (Federation of European Nurses in Diabetes) begon met de organisatoren te feliciteren met hun 1ste diabetesdag en legde daarna aan de hand van slides het ontstaan en de werking uit van FEND. De organisatie werd opgericht in 1995 met als missie het promoten en het leveren van gefundeerde zorgverlening voor mensen met diabetes in Europa. Doel van FEND is o.m.: *Ontwikkelen en promoten van de

professionele rol van de diabetes-verpleegkundige in Europa. *Invloed uitoefenen op de Europese richtlijnen op het gebied van diabeteszorg en onderzoek. *Promoten van aanvaardbare protocollen en gelijke zorgverlening voor alle diabetici in Europa. *Samenspraak en samenwerking met nationale en internationale gezondheidsorganisaties.

FEND - Federation of European Nurses in Diabetes, tevens medebestuurder BVDV en FEND.

meer

03

Prof. Dr. Rubens UZGent.

Volgende spreker, Prof. Dr. Rubens schetste in het kort de geschiedenis van de aanpak van diabetes. In het begin van de 20e eeuw kon iemand met diabetes 3 tot 6 weken overleven. In 1908 begon men in de VS met de zogenaamde "starvation" behandeling waarbij men de patiënt letterlijk en figuurlijk uithongerde wat een overleving van 1 tot 2 jaar opleverde. Enige jaren later ontwikkelde men in Ontario (Canada) een product dat uitgedacht was in België

en dat invloed had op de pancreas. In het begin van de jaren 1960 kwam men op het idee om speciale opleidingen voor verzorgers in te richten. Deze opleidingen waren in het begin zeer "ambachtelijk" en pas toen in de jaren 1990 de hogescholen, de Arteveldehogeschool als eerste, opleidingen verzorgden kwam er een serieuze verbetering in de opleiding van verzorgers en dus ook in de situatie van de diabetici.

Diëtist Ward Achten, ex-cursist, die sprak in naam van alle promovendi en verbonden aan het Virga-Jesse Ziekenhuis (Hasselt) benadrukt dat de taak van de diabetes educator niet alleen het overdragen van informatie aan de patiënt is maar vooral ook dat deze oog moet hebben voor de mens áchter de patiënt, wat niet altijd even gemakkelijk is. Voor Ward Achten is het van belang dat een goede diabetes educator veel doet aan zelfreflectie, dat wil zeggen,

zichzelf in vraag stellen. Voor hemzelf betekende het een meerwaarde en hij raadt zijn collega's aan hetzelfde te doen want er bestaan geen super educatoren maar er bestaan wél mensen die in de zorglijn staan en die het beste voorhebben met andere mensen die een hulpvraag hebben. Voor hem is het belangrijkste dat educatoren betrokken zijn bij de problematiek van de patiënten.

Ward Achten - Eén van de 32 laureaten van de diabeteseducatoren

Ward Achten.

De muzikale omlijsting.

Een ander vermeldenswaardig optreden is van het "Cello duo" Pieter & Pieter, dat voor een geslaagde muzikale omlijsting zorgde. Pieter Matthijssen, de leraar, en Pieter Stas, de leerling, toonden hun muzikale kunde vóór en tijdens de spreekbeurten. Links Pieter Matthijssen, de leraar en rechts Pieter Stas, de student, maar, onderstreepte Marleen De Pover, in de praktijk was er qua kwaliteit geen verschil.

foto EVER

Het onthaal en de receptie.

Het ganse programma werd stipt en volgens schema afgewerkt, na alle sprekers te hebben gehoord was er de proclamatie, 32 diabeteseducatoren mochten hun getuigschrift uit de handen van Directeur Marc Claeys in ontvangst nemen, nadien volgde een welverdiende receptie. Ook over de inhoud en het verloop van deze laatste etappe van het gebeuren rond de diabeteseducatoren, kon deze uiterst kritische redactie geen opmerkingen plaatsen. Wat ons vooral opviel was, dat de mensen hier "gewoon" vriendelijk

waren en zich ook zo opstelden, geen "camera" gezichten -zoals we dat bij de politici kennen-, misschien de reden waarom wij onze kritische pen ook in dezelfde zin gehanteerd hebben. Wij geven aan vele overheids- en andere diensten de raad om bij Marleen en haar collega's op de Arteveldehogeschool te Gent lessen te gaan volgen in het

omgaan met mensen, op die manier zal er veel minder geklaagd worden omtrent de werking van de overheid. Als diabetes II patiënt kan ik alles veel beter beoordelen dan journalisten die geen diabeet zijn.

Erik Verbeeck ©